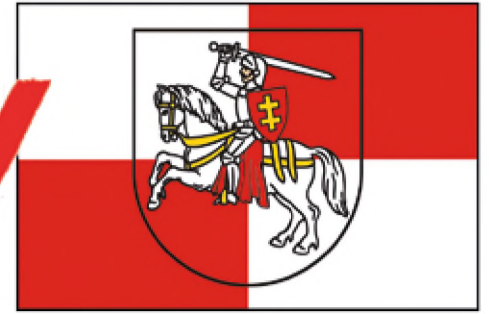

TYGODNIK WILEŃSZCZYZNY

www.tygodnik.lt

DZIŚ

w numerze m. in.

- Mer Janowa, socdem Mindaugas Sinkevičius, skazany za nadużycia **str. 2**
- Pielęgniarki i akuszerki mogą wystawiać zwolnienia lekarskie **str. 3**
- Lodownia Republiki Pawłowskiej otwarta dla zwiedzających **str. 4**

Rota

- Wyjątkowa podróż duchowa **str. 1**
- Święto Poezji i Muzyki „Lira Syrokomli” obchodziło swoje 40-lecie **str. 1**

PRENUMERATA

2024

**Do 19 czerwca
trwa prenumerata
na lipiec
2024 roku.**

**Za 1,93 euro – miesięcznie
za 23,12 euro – rocznie
(indeks 0233);
dla emerytów i osób
niepełnosprawnych –
1,85 euro – miesięcznie
za 22,18 euro – rocznie.
(indeks 0322)**

W KAŻDYM NUMERZE:

ROTA

DODATEK
HISTORYCZNO-PATRIOTYCZNY
DLA POLAKÓW NA LITWIE

40-lecie kapłaństwa ks. Józefa Aszkiełowicza

Dar dla Kościoła i Wileńszczyzny

W niedzielę, 26 maja, w kościele pw. św. Michała Archanioła w Butrymańcach odbyła się Msza św. w intencji 40-lecia kapłaństwa proboszcza parafii butrymańskiej – ks. Józefa Aszkiełowicza.

Ks. Józef Aszkiełowicz przywitał wszystkich, którzy zebrali się w butrymańskiej świątyni. Na uroczystą mszę przybył z Polski ks. prałat Włodzimierz Czerwiński, a także ambasador RP na Litwie Konstanty Radziwiłł wraz z małżonką, konsul RP w Wilnie Irmina Szmalec, prezes Związku Polaków na Litwie, poseł do Parlamentu Europejskiego Waldemar Tomaszewski, posłanka na Sejm RL Beata Pietkiewicz, mer rejonu sołecznickiego Zdzisław Palewicz, wicemer rejonu sołecznickiego Józef Rybak, a także licznie zgromadzeni wierni, rodzina i przyjaciele kapłana.

– Chcę dziś złożyć Bogu w Trójcy Świętej jedynemu, przez Jezusa Chrystusa, w Jego najświętszej Ofierze, ofiarę eucha-

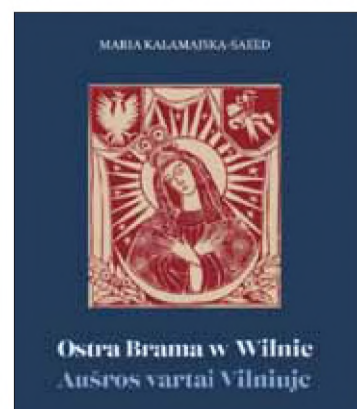
(Dokończenie na str. 5)

Zaprezentowano książkę „Ostra Brama w Wilnie” wydanej przez Instytut Polonika

Fenomen kultu Matki Boskiej Ostrobramskiej

W Muzeum Dziedzictwa Kościelnego w stolicy Litwy odbyła się w ubiegły czwartek prezentacja książki „Ostra Brama w Wilnie” autorstwa prof. Marii Kalamajskiej-Saeed. Dwujęzyczną monografię, w językach polskim i litewskim, wydał Instytut Polonika w grudniu 2023 roku w ramach serii naukowej „Studia i Materiały”.

To druga publikacja książki „Ostra Brama w Wilnie”, rozszerzona i uaktualniona, dwujęzyczna wersja pierwszego wydania książki z 1990 r.

„Chodziło nam o wydanie tej książki w dwóch językach, aby dotarła ona też do środowiska litewskiego” – powiedział dr Karol Guttmejer, konserwator i historyk sztuki z Instytutu Polonika. Podkreślił, że „jednym z zadań Insty-

(Dokończenie na str. 6)

Zdecydowane zwycięstwo Gitanasa Nausėdy w wyborach prezydenckich

Stalo się już jasne, kto będzie sprawował funkcję prezydenta Litwy przez najbliższe pięć lat. Według danych Głównej Komisji Wyborczej (VRK), po przeliczeniu głosów ze wszystkich 1895 okręgach, Nausėda zebrał 74,43 proc. głosów wyborców. Jego rywalka, premier Ingrida Šimonytė, uzyskała poparcie na poziomie 24,06 procent.

(Dokończenie na str. 2)

„Orlen Lietuva” podsumował pierwszy kwartał tego roku

W I kwartale tego roku przychody zakładu przetwórstwa ropy naftowej w Możejkach „Orlen Lietuva” wyniosły 1,55 mld dolarów amerykańskich, a czysty zysk – 58 mln dolarów.

Jak podano w komunikacie spółki, zysk EBITDA (zysk operacyjny przed odliczeniem odsetek, podatków i amortyzacji) w pierwszym kwartale tego roku wyniósł 87,5 mln dolarów amerykańskich.

Na takie wyniki finansowe wpłynęła przede wszystkim gor-

sza sytuacja makroekonomiczna oraz spadek światowych cen ropy i produktów naftowych.

W pierwszym kwartale tego roku rafineria w Możejkach działała używając 80 proc. swojej zdolności produkcyjnej i przetworzyła nieco ponad 2 mln ton ropy naftowej.

Orlen Lietuva to największa spółka na Litwie, eksportująca najwięcej produkcji i wpłacająca do budżetu państwa najwięcej podatków. 100 proc. udziałów spółki Orlen Lietuva należy do PKN Orlen.

Na podst. orlenlietuva.lt

Ceny paliw z tygodnia na tydzień spadają

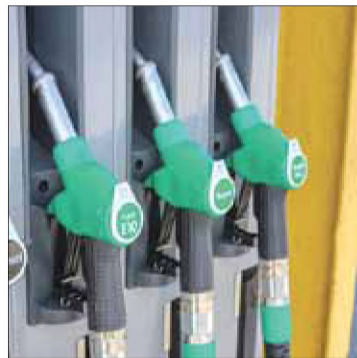
- W ciągu ostatniego tygodnia ceny benzyny na Litwie spadły o 0,3 proc., a ceny oleju napędowego o 0,9 proc. To czwarty tydzień z rzędu, w którym średnie ceny paliw na Litwie spadają – podaje Litewska Agencja Energetyczna (LEA).

Według LEA, 20 maja olej napędowy na Litwie kosztował średnio 1,44 euro za litr, a średnia cena benzyny wynosiła 1,52 euro/l.

W ciągu tygodnia średnie ceny benzyny spadły we wszystkich krajach bałtyckich i Niemczech o 0,3-2,3 proc., z wyjątkiem Polski, gdzie średnia cena wzrosła o 0,1 proc. Średnia cena benzyny w Polsce wynosi 1,56 euro/l

i jest o 0,04 euro/l wyższa niż w naszym kraju.

Średnie ceny oleju napędowego we wszystkich krajach bałtyckich,

Polsce i Niemczech spadły w ciągu tygodnia o 0,1-1,7 proc. Średnia cena oleju napędowego w Polsce wynosi 1,56 euro/l i jest o 0,12

euro/l wyższa niż w naszym kraju. W Estonii i na Łotwie średnie ceny oleju napędowego wynoszą odpowiednio 1,54 euro/l i 1,60 euro/l.

Średnie ceny benzyny we wszystkich porównywanych krajach są obecnie o 1-9 proc. wyższe niż rok temu, a średnie ceny oleju napędowego są obecnie o 3-16 proc. wyższe niż dwanaście miesięcy temu.

LEA przypomina, że w kwietniu hurtowa cena benzyny wzrosła o 0,01 euro/l, zaś oleju napędowego spadła o 0,04 euro/l. W marcu cena benzyny wzrosła o 0,07 euro/l, natomiast cena oleju napędowego spadła o prawie 0,11 euro/l.

Na podst. [ELTA](http://elta.lt)

Mer Janowa, socdem Mindaugas Sinkevičius, skazany za nadużycia, trwonienie mienia i fałszowanie dokumentów

W poniedziałek, 27 maja, Sąd Rejonowy w Kownie ogłosił, że mer Janowa (lit. Jonava) Mindaugas Sinkevičius został skazany za nadużycia, trwonienie mienia i fałszowanie dokumentów. Sam polityk zamierza odwołać się od decyzji i na razie nie chce rezygnować ze stanowiska mera.

Za te przestępstwa socjaldemokrata został ukarany grzywną w wysokości 12 500 euro. Otrzymał także miał 3-letni zakaz wybierania i powoływania na stanowiska wybierane lub mianowane przez instytucje samorządowe lub państwowe. Oznacza to, że M. Sinkevičius powinien stracić stanowisko mera.

Liderka Litewskiej Partii So-

cialdemokratycznej (LSDP) Vilija Blinkevičiūtė przed ogłoszeniem

wyroku stwierdziła, że partia ma do M. Sinkevičiusa zaufanie.

Sąd ustalił, że w kadencji

2019-2023 fałszując dokumenty, wykorzystał środki przeznaczone na działalność radnego do celów osobistych i wyrządził samorządowi Janowa szkody na prawie półtora tysiąca euro. M. Sinkevičius ze środków samorządu opłacał rachunki za telefon żony, pokrył koszty telewizji internetowej „Telia Play” oraz kupił telewizor marki „Samsung”.

Sędzia stwierdziła, że w wyniku działań Sinkevičiusa administracja samorządu miasta Janowa oraz państwo poniosły ogromne straty niematerialne, gdyż zostało podważone zaufanie i autorytet instytucji w społeczeństwie.

Na podst. delfi.lt

Zdecydowane zwycięstwo Gitanasa Nausėdy w wyborach prezydenckich

(Dokończenie ze str. 1)

Z danych VRK wynika, że G. Nausėda zwyciężył we wszystkich samorządach kraju.

Największe poparcie uzy-

skal w rejonie sołecznickim, gdzie w drugiej turze głos oddało na niego 94,70 procent wyborców, a także w samorządzie Pojeji (89,59 proc.)

oraz w Kalwarii (89,36 proc.).

Jest to rekord wszechczasów w wyborach prezydenckich na Litwie.

Na podst. lrt.lt

Ana Kočegarova-Maj – nowa attaché ds. kultury w Ambasadzie Litwy w Warszawie

Ministerstwo Kultury poinformowało, że na stanowisko attaché do spraw kultury przy Ambasadzie Litwy w Polsce została powołana Ana Kočegarova-Maj – inicjator, menadżerka, realizatorka międzynarodowych projektów branży kulturalnej i kreatywnej.

Kočegarova-Maj była kierowniczką programową i ds. relacji międzynarodowych projektu „Kowno – Europejska Stolica Kultury 2022”, a wcześniej – kierowniczką spółki pożytku publicznego „Kowno 2022”, która realizowała projekt.

Na Uniwersytecie Witolda Wielkiego uzyskała tytuł bakałarza w zakresie nauk o sztuce oraz tytuł magistra w zakresie ochrony zabytków. Kadencja radcy kulturalnego trwa trzy lata.

Fot. [Marlena Paszkowska](http://marlena.paszowska.pl)

Już wkrótce dowiemy się, która restauracja na Litwie zdobędzie gwiazdkę Michelin

„Już w czerwcu dowiemy się, która restauracja na Litwie zdobędzie gwiazdkę Michelin” – donosi ELTA.

Wiceminister gospodarki i innowacji Karolis Žemaitis powiedział 23 maja, że już 13 czerwca dowiemy się, która restauracja na Litwie otrzyma gwiazdkę Michelin. Jego zdaniem, ma to przyczynić się do znacznego ożywienia sektora turystycznego w kraju.

Žemaitis dodał, że inspektorzy Michelin wizytowali restauracje zlokalizowane w Wilnie, Kownie i nad morzem. Według wiceministra, spodziewana jest co najmniej jedna gwiazdka dla niektórych z nich. Liczy też na wzmiankę o litewskich restauracjach w przewodniku kulinarnym Michelin.

Powiedział, że wizyta inspektorów Michelin kosztowała Litwę 500 tys. euro, ale, jak podkreślił, jest to opłacalna inwestycja.

Przewodnik kulinarny Michelin to prestiżowa publikacja oceniająca najlepsze restauracje na świecie.

Na podst. [ELTA](http://elta.lt)

Nowa linia lotnicza na wileńskim lotnisku

25 maja wieczorem z lotniska w Wilnie odbył się pierwszy lot linii lotniczych „PLAY Airlines”.

Pierwsi pasażerowie odbyli bezpośredni lot do stolicy Islandii Rejkiawiku. Linie planują obsługiwać tę trasę raz w tygodniu.

„PLAY Airlines” obsługuje

loty nowoczesnymi samolotami typu Airbus A320 lub Airbus 321neo. Rozpoczęcie działalności tej linii lotniczej nie tylko umożliwi pasażerom wygodniejsze dotarcie do Islandii, ale także otworzy możliwości skorzystania z dalszych lotów pomiędzy Islandią a Stanami Zjednoczonymi Ameryki i Kanadą.

Na podst. lrt.lt

**TYGODNIK
WILEŃSZCZYZNY**

Wydanie internetowe:
www.tygodnik.lt

Zespół redakcyjny:
Andrzej Kotosowski
Jan Lewicki
Teresa Strumiło

Współpraca:
Monika Urbanowicz

Zygmunt Żdanowicz, radny
samorządu rejonu wileńskiego

Opracowanie komputerowe:
Stawomir Subotowicz

Wydawca:

ZSA „Rejspa” Kalvines 5,
Sużany, rejon wileński
Kolegium redakcyjne

Adres do korespondencji:

LT-09318 Wilno
tel./fax 275-31-66, e-mail: rejspa@rejspa.lt

Projekt finansowany ze środków Kancelarii Prezesa Rady Ministrów w ramach konkursu Polonia i Polacy za Granicą 2023

Publikacja wyraża jedynie poglądy autora/ów i nie może być utożsamiana z oficjalnym stanowiskiem Kancelarii Prezesa Rady Ministrów i Fundacji „Pomoc Polakom na Wschodzie”

Gitana Nausėda zapowiedział przywrócenie powszechnej służby wojskowej

Budżet obrony Litwy w najbliższych latach powinien zostać podniesiony do co najmniej 3,5 proc. PKB – przekonywał prezydent elekt Gitana Nausėda, który w niedzielę zwyciężył w wyborach prezydenckich. Zapowiedział też przywrócenie powszechnego poboru do wojska.

Prezydent elekt zapowiedział, że „zarówno militarnie, jak i politycznie Litwa będzie nadal wspierać Ukrainę, która cierpi z powodu rosyjskiej inwazji”.

Zapytany o możliwość wysłania wojsk na Ukrainę na misję szkoleniową, szef państwa przypomniał, że pod koniec ubiegłego roku litewski Sejm wyraził zgodę na wysłanie 100 litewskich żołnierzy „nie na wojnę na froncie, ale na misję wojskową”. „Jeśli porozumienie zostanie osiągnięte, a

Ukraińcy naprawdę poproszą nas o wysłanie niezbędnych specjalistów na misję wojskową [tj. szkolenie], zrobimy to” – powiedział Nausėda.

Prezydent elekt już w niedzielę wieczorem w rozmowie z dziennikarzami oświadczył, że „niepodległość Litwy, jej wolność to są wartości, które musimy chronić” we współ-

pracy z Unią Europejską i NATO.

Nausėda podkreślił też, że „nasi najbliżsi sojusznicy Litwy pozostają ci sami: USA, Niemcy, Polska, bałtyccy sąsiedzi, [...] z którymi dzielimy ten sam pogląd na kwestie pomocy Ukrainie, na zagrożenie ze strony Rosji”.

Na podst. **Nasz Dziennik**

Pielęgniarki i akuszerki mogą wystawiać zwolnienia lekarskie

Od lipca pielęgniarki i akuszerki będą mogły w niektórych przypadkach wystawiać zwolnienia lekarskie pacjentom – poinformowało we środę Ministerstwo Ochrony Zdrowia.

Pielęgniarki odpowiedzialne za opiekę ogólną i pielęgniarki zaawansowanej praktyki od 1 lipca br. będą mogły wystawiać zwolnienia lekarskie pacjentom w przypadku zachorowania na Covid-19 lub grype. Takie zwolnienie lekarskie może być wystawione na okres nie dłuższy niż 7 dni kalendarzowych. Jeżeli choroba trwa dłużej niż 7

dni kalendarzowych, to zwolnienie lekarskie wystawi lekarz.

Akuszerki będą mogły wystawiać zaświadczenia o ciąży i urlopie macierzyńskim na 126 dni kalendarzowych (70 dni kalendarzowych przed porodem i 56 dni kalendarzowych po porodzie) po 30 i więcej tygodniach ciąży.

Ministerstwo zdrowia wskazuje na to, że konsekwentnie poszerza kompetencje pielęgniarek i akuserek, aby skrócić kolejki w placówkach medycznych, poprawić dostępność świadczeń lekarskich i zmniejszyć obciążenia administracyjne lekarzy rodzinnych, a także zwiększyć

atrakcyjność zawodu pielęgniarki i położnej.

Od początku tego roku pielęgniarki mogą samodzielnie konsultować pacjentów, zlecać badania i oceniać ich wyniki, omawiać sposoby samokontroli i specyfikę stosowania leków. Od 1 lutego pielęgniarki i akuszerki mogą udzielać świadczeń z zakresu medycyny rodzinnej oraz kierować na konsultację innego specjalisty. Pielęgniarki praktyki ogólnej mają także prawo przedłużyć przepisane przez lekarza dalsze leczenie choroby przewlekłej, gdy stan zdrowia pacjenta jest ustabilizowany.

Na podst. **sam.lrv.lt**

Kiedy ostatni raz zaszczepiłeś się przeciwko tężcowi?

W cieplej porze roku sporo czasu spędzamy pracując lub odpoczywając na łonie przyrody, przez co istnieje większe ryzyko skażenia się, zadrapania i zarażenia niezwykle groźną chorobą – tężcem.

Specjaliści Narodowego Centrum Zdrowia Publicznego (NVSC) zwracają uwagę, że nawet nieduże zranienie brudnym, zanieczyszczonym ziemią, ostrym narzędziem lub przedmiotem może doprowadzić do zakażenia. To właśnie przez uszkodzoną skórę

bę bakterie tężca dostają się najczęściej do organizmu człowieka.

Szczepionka przeciw tężcowi jest bezpieczna i skuteczna, może być podawana osobom w każdym wieku, kobietom w ciąży i osobom z osłabionym układem odpornościowym.

Na Litwie szczepienia przeciw

tężcowi są także uwzględnione w kalendarzu szczepień ochronnych dzieci. Dzieci w wieku 2 miesięcy, 4 miesięcy, 6 miesięcy, 18 miesięcy, 6-7 lat i 15-16 lat szczepione są szczepionką, która chroni nie tylko przed tężcem, ale także przed krztuścem i błonicą.

Dorośli muszą powtarzać szczepienie co 10 lat, aby zapewnić niezawodną, długoterminową ochronę przed tą infekcją. Na Litwie osoby, które ukończyły 26. rok życia, szczepione są bezpłatnie.

Na podst. **nvsc.lrv.lt**

Coraz więcej uczniów chce pracować podczas wakacji

Coraz więcej uczniów chce podjąć pracę wakacyjną. Jak podaje Urząd Zatrudnienia, w tym roku formularze w sprawie pracy wypełniło już 1433 uczniów, w ubiegłym roku – 703.

„Uczniowie najchętniej chcieliby pracować jako kelnerzy, bariści, nianie, sprzątaczkę pokoi, sprzedawcy, przy przyrządzaniu posiłków. Niektórzy szukali pracy z seniorami, w klubie fitness, muzeum, policji, Sejmie, bibliotece czy kasynie” – podał Urząd

Zatrudnienia.

Najbardziej chętne do pracy są dziewczyny w wieku 14–16 lat – wysłały ponad tysiąc ankiet, wpłynęło ponad 200 wniosków o pracę od uczniów, którzy ukończyli 18. rok życia.

Tymczasem około 50 proc. pracodawców, którzy wypełnili ankietę, chce zatrudniać uczniów, którzy ukończyli 18 lat, 49 proc. pracodawców zatrudniłoby młodzież w wieku 16-17 lat i zaledwie 1 proc. – uczniów od lat 14.

Ankiety w sprawie zatrudniania uczniów w czasie wakacji wypełniło 195 pracodawców w kraju.

Natomiast na platformie Urzędu Zatrudnienia w ciągu czterech miesięcy pracodawcy w 536 ogłoszeniach o pracę wskazali, że zatrudniliby również uczniów. W połowie maja 87 firm w kraju oferuje uczniom 212 stanowisk pracy.

Na podst. **uzt.lt**

Kraje regionu Morza Bałtyckiego planują stworzyć „mur dronów” do ochrony granic

Kraje regionu Morza Bałtyckiego zgodziły się stworzyć „mur dronów”, który dzięki wykorzystaniu bezzalagowych statków powietrznych służyłby do ochrony zewnętrznych granic państwowych – powiedziała ministra spraw wewnętrznych Litwy Agnė Bilotaitė.

Na Łotwie odbyło się spotkanie ministrów spraw wewnętrznych krajów bałtyckich, Polski, Finlandii i Norwegii. Omówiona została sytuacja bezpieczeństwa w regionie oraz wzmocnienie współpracy w zakresie ochrony ludności i ochrony granic zewnętrznych.

Ministrowie rozmawiali także o stworzeniu „muru dronów” – możliwości stałego strzeżenia z powietrza całej granicy zewnętrznej UE z Rosją i Białorusią, od Norwegii po Polskę. Według oceny szefowej litewskiego MSW, „mur dronów” byłby istotnym elementem zapewnienia ogólnej odporności regionalnej.

Ministra dodała, że kraje teraz dokonają oceny, jaką „pracę domową” muszą wykonać, a następnie, z pomocą ekspertów, opracują plan wdrożenia „muru dronów”. Na razie nie wiadomo, kiedy pomysł ten zostanie zrealizowany.

Podczas spotkania ministra Bilotaitė zaproponowała zorganizowanie wspólnych ćwiczeń z masowej ewakuacji na szczeblu regionalnym.

Na podst. **vrn.lrv.lt**

Czy szpitale są przygotowane na czas kryzysu i wojny?

Szef Narodowego Centrum Zarządzania Kryzysowego (NKVC) Vilmantas Vitkauskas wzywa placówki medyczne w kraju do wzmocnienia przygotowań na wypadek wojny lub sytuacji nadzwyczajnej – donosi BNS.

Dodał, że kilka miesięcy temu analizowano, czy 14 szpitali w diecezji największych miastach Litwy jest przygotowanych na wypadek kryzysu. Przygotowanie połowy z nich zostało ocenione pozytywnie, a drugiej połowy – zadowalająco. Jak podkreślił, zapewnione jest minimum konieczne do zapewnienia funkcjonowania placówki przez okres do 30 dni.

Vitkauskas podkreślił jednak, że w idealnym przypadku szpitale powinny być gotowe do działania przez okres do 90 dni i sprawdzane placówki miały z tym problem.

Według niego, problemy dotyczyły nie tylko braku zapasów leków czy środków ochrony osobistej, ale także np. zapewnienia dostaw żywności. Ponadto podczas kontroli instytucji stwierdzono spore różnice w przygotowaniu do zapewnienia autonomicznych dostaw energii elektrycznej, bo jedne szpitale miały zaledwie jeden generator, a inne – aż kilkanaście.

Szef NKVC wskazał, że resort zdrowia przedstawił wyniki kontroli każdemu szpitalowi i zatwierdził z nimi plany naprawy niedociągnięć.

Fot. **Iwona Klimaszewska**

NOWINY znad Solczy

2 czerwca odbędzie się Piknik Rodzinny u Balińskich!

Wyjątkowe wydarzenie

Zabierz koc, kosz przekąsek i śpiesz się na Piknik Rodzinny u Balińskich! Będzie czekać na Ciebie mnóstwo dobrych wrażeń, emocji i rozrywkę! Czy marzysz o dniu pełnym radości, smaku i wspaniałej zabawy na świeżym powietrzu? Przyjdź na Rodzinny Piknik i spędź niezapomniany czas w gronie najbliższych.

Co na Ciebie czeka?

Od godz. 14.00 oferujemy mnóstwo rozrywek, zabaw i zajęć – drewniane gry planszowe i plenerowe, malowanie twarzy, skręcanie balonów, dmuchańce, warsztaty robienia emblematu z wizerunkiem pałacu w Jaszunach. Zapraszamy również do odwiedzenia namiotów Biura Zdrowia Publicznego w Solecznikach i Ratowniczej Straży Pożarnej w Solecznikach, gdzie nie zabraknie wielu ciekawych zajęć i niespodzianek!

O godz. 15.00 niecodzienne wydarzenie – spektakl uliczny pt. „Cyrkowe kolory” Lwowskiego Teatru „VUALA” (Ukraina).

Przedstawienie zawiera elementy nowego cyrku posługującego się tańcem, muzyką, pantomimą, a nawet popisami sportowymi. Artyści „Vuala” tworzą atmosferę teatralnej fiesty i umiejętnie proponują udział we wspólnej zabawie. Komediowe sceny, cyrkowe sztuczki, ekwilibrystyczne wyczyny z dziedziny akrobatyki i gimnastyki artystycznej oraz tańców na szrudlach, pozwalają na pełną humoru interakcję z publicznością i dopełniają widowiskowy charakter przedstawienia.

Godz. 16.00

Od kaligrafii do „graffiti”

Podczas warsztatów uczestnicy zapoznają się z historią kaligrafii w Europie. Dowiedzą się, jak narodowość pisarzy wpłynęła na kształtowanie się różnych stylów pisma (np. karolińskiego, gotyckiego, humanistycznego, kaligraficznego itd.). Analizując wydarzenia historyczne uczestnicy zrozumieją przemiany boazerii w dzieła sztuki. Praktyczne zadania z kaligrafii dostarczą uczestnikom nowych doświadczeń. Zdobędą wiedzę z historii sztuki, poznają najsłynniejsze dzieła sztuki, w których pismo staje się środkiem wyrazu artystycznego. Uczestnicy odkryją i wypróbują technikę graffiti, obecnie najpopularniejszą formę kaligrafii. Analiza historycznych powiązań boazerii, kaligrafii i „graffiti” będzie sprzyjać kreatywności i wyrażaniu siebie.

Uchwycione światło – chemia i fotografia

Fotografia nie liczy jeszcze nawet 200 lat, a technologicznie ta jedna z najnowszych dziedzin sztuki zmieniła się nie do opisania: od pierwszych fotografii po nowoczesną technologię cyfrową. Zmieniły się nie tylko technologie przetwarzania zdjęć, ale także koncepcja, zastosowanie i filozofia fotografii. Zajęcia te odkryją możliwości syntezy nauki i sztuki. Proces cyjanotypii łączy w sobie procesy fotografii i malarstwa. Każdy uczestnik będzie mógł zastosować wyobraźnię – czyli każdy będzie miał możliwość interpretacji: począwszy od roślin, a kończąc na otaczających nas rzeczach.

Godz. 16.30 Misja kosmiczna

Program łączy różne eksperymenty fizyczne i chemiczne. Podczas zajęć porozmawiamy o planetach Układu Słonecznego i panujących na nich warunkach. Dzieci będą miały możliwość trzymać w dłoniach płonące Słońce, poczuć nagłe zamarznięcie Merkurego, erupcję wulkanu Wenus, produkowanie sztucznego śniegu, wyzwanie burzy na Jowisz, obserwowanie chmur Saturna, odbędą się zawody w odpalaniu rakiet i inne kosmiczne eksperymenty.

Godz. 16.30 Misja Tytan

Program obejmie eksperymenty z ciekłym azotem: szalona kukurydza, napój azotowy, kurzące się balony, eksplozja azotu, armata dymna, produkcja ognia i inne imponujące eksperymenty.

Godz. 16.00; 16.45; 17.30 Kino sferyczne (w świrnie Pałacu Balińskich w Jaszunach):

„STARZEC I ZOJA – Misja światła” – to ekscytująca przygoda edukacyjna, która wzbudza ciekawość i wyobraźnię. Pelen emocji, humoru i cennych lekcji o świetle. Film zachwyci nie tylko dzieci ze szkół podstawowych, ale także młodzież, inspirując do poznawania przyrody, gwiazd i fascynującego świata nauki. (Ilość miejsc ograniczona)

Godz. 17.00

Na najmłodszych uczestników czeka miła niespodzianka – PIANA PARTY. Piana przypomina śnieg lub puszystą piankę szampanową. Dzieci będą mogły nurkować w pianie zarówno w ubraniu, jak i w kostiumie kąpielowym.

Godz. 16.00; 16.30 Warsztaty pieczenia tłuściców (pierników) jaszunskich

Dzieci poznają historię XIX wieku w formie zabaw i zadań edukacyjnych. Warsztaty gastronomiczne zaprezentuje kawiarnia „Idea” Stowarzyszenia Centrum Wspólnoty w Małych Solecznikach, zapraszając młodzież do wypieku tłuściców (pierników) jaszunskich, których historia sięga ponad 200 lat.

Podczas wydarzenia czynne będą stoiska z napojami, lodami, słodyczkami i przekąskami.

Nie przegap tego wyjątkowego wydarzenia! Dołącz do nas i spędź ten wyjątkowy dzień razem z nami! Niezależnie od wieku, każdy znajdzie coś dla siebie. Zabierz rodzinę, przyjaciół i sąsiadów – czeka na Was moc atrakcji i wspaniała atmosfera – zachęcają organizatorzy.

Wstęp wolny!

Lodownia Republiki Pawłowskiej otwarta dla zwiedzających

Odbudowywanie pamięci

W dawnej lodowni na terenie XVIII-wiecznej Rzeczypospolitej Pawłowskiej powstała ekspozycja muzealna prezentująca historię tego unikatego państwa w państwie. Lodownia została odrestaurowana staraniami Samorządu Rejonu Solecznickiego oraz dzięki środkom otrzymanym z Państwowego Programu Ochrony Dziedzictwa. Uroczyste otwarcie obiektu miało miejsce 24 maja br.

W wydarzeniu wzięli udział mer rejonu solecznickiego Zdzisław Palewicz, ambasador Nadzwyczajny i Pełnomocny Rzeczypospolitej Polskiej w Republice Litewskiej Konstanty Radziwiłł, dyrektorka Instytutu Polskiego w Wilnie Dorota Mamaj, proboszcz parafii turgielskiej Raimundas Macidulskas oraz proboszcz parafii solecznickiej Ruslan Wilkiel, starosta gminy turgielskiej Edward Tyszkiewicz, inni dostojni goście.

Tytułem wstępu mer rejonu solecznickiego Zdzisław Palewicz przytoczył najważniejsze daty i refleksje, związane z powstaniem Republiki Pawłowskiej i działalnością ks. Pawła Ksawerego Brzostowskiego. Zaznaczył, że podstawą uwagi założyciela minipaństwa był człowiek, do którego ustosunkowywał się z ogromnym szacunkiem, którego kształcił i rozwijał.

– Uważamy, że wszystko to, co było do nas jest tak samo ważne, jak to co robimy dziś. Bez pamięci o przodkach i ich dokonaniach buduje się na piasku, a nie na fundamencie. Krok po kroku tę pamięć odbudowujemy. W dosłownym znaczeniu tego słowa, co widać na przykładzie Republiki Pawłowskiej – powiedział Palewicz.

Lodownia – choć mocno zniszczona – była najlepiej zachowanym obiektem Republiki Pawłowskiej. Prace renowacyjne obiektu trwały od 2017 roku. Wzmocniono fundamenty, ściany i konstrukcję dachu, odbudowano dach i schody. Odtworzony został też trzymetrowy dół, w którym niegdyś umieszczano bryły lodu – dzięki temu nawet latem w lodowni można było przechowywać zapasy żywności.

Założycielem tego państwa w państwie był ks. kanonik Paweł Ksawery Brzostowski, który w 1767 roku nabył dobra Merecz w okolicy Turgiel. 28-letni wówczas Brzostowski założył na ich obszarze (nazwanym przez niego później Pawłowem) państwo włościańskie – Rzeczpospolitą Pawłowską. Rzeczpospolita Pawłowska obejmowała obszar ponad 3 tys. hektarów, miała własną konstytucję, herb, pieniądze, parlament, skarb, kasę samopomocy, szkołę, itd. Brzostowski zniósł w swych posiadłościach pańszczyznę, ziemię rozparcelował między chłopów i wprowadził sploty tytułem wykupu. Dbał też o ich życie, zdrowie, kulturę i oświatę.

W okresie świetności republiki w Pawłowiu został wybudowany pałac. Rzeczpospolita Pawłowska istniała prawie 30 lat. Gdyby nie ostatni rozbiór Polski i klęska powstania kościuszkowskiego, mogłaby istnieć dalej. W 1794 roku Rzeczpospolita Pawłowska podzieliła losy państwa. Ostatnimi przed II wojną światową właścicielami Pawłowa byli Wagnerowie. Pałac przetrwał wojnę. Zabudowania dworskie zaczęły popadać w ruinę w okresie powojennym po pożarze, który strawił pałac. Długie lata teren Republiki Pawłowskiej należał do Biblioteki Mażydas w Wilnie. Władze Samorządu Rejonu Solecznickiego przez wiele lat zabiegały o przejęcie terenu pod swoją opiekę. W 2012 roku to się udało i dzięki pozyskanym środkom z funduszy strukturalnych UE został uporządkowany teren wokół ruin. Dwa lata później ruiny w Pawłowiu zostały wpisane na listę zabytków kultury chronionych przez państwo.

Republika Pawłowska jest bodajże najciekawszym i najczęściej przez turystów odwiedzanym obiektem turystycznym w rejonie solecznickim.

Rozdano pojemniki na zużyty olej jadalny

Zainteresowanie przerosło oczekiwania

Aktywność mieszkańców rejonu solecznickiego przerosła oczekiwania firm, zajmujących się odpadami – wszystkie pojemniki, przeznaczone do zbierania zużytego oleju po smażeniu, zostały już rozdane mieszkańcom. Zebrane pozostałości oleju są cenne – zostaną wykorzystane do produkcji biopaliw, nie będą stanowić zagrożenia dla instalacji kanalizacyjnej.

Od września ubiegłego roku mieszkańcy mają możliwość oddania zużytych olejów i tłuszczów jadalnych we wszystkich miejscach zbiórki odpadów wielkogabarytowych w regionie wileńskim. Chociaż oszacowano, że przeciętne gospodarstwo domowe gromadzi około 3,5 litra oleju kuchennego rocznie, w punktach

zbiórki VAATC zebrano już około 500 litrów pozostałości oleju.

Te odpady, wlewane do zlewu lub toalety, co wciąż często robią mieszkańcy Litwy, osiadają na ściankach rur, twardnieją i zatykają rurociągi, powodując problemy i dodatkowe koszty dla mieszkańców.

Zgromadzone odpady oleju kuchennego i wielkogabarytowe można dostarczyć do punktów zbiórki na terenie rejonu solecznickiego: przy ul. Vilniaus 3G w Solecznikach, przy ul. Malūno 20 w Ejszyszkach, przy ul. Turgaus 21 w Jaszunach.

Dar dla Kościoła i Wileńszczyzny

(Dokończenie ze str. 1) rystyczną, jako dziękczynienie za 40. rocznicę swoich święceń kapłańskich. Jest to wielki dar i łaska Boża. Jak Pan Jezus 2 tysiące lat temu przechodząc obok jeziora Galilejskiego powołał pierwszych apostołów słowami „Pójdź za mną!”, sprawiając, że stali się rybakami ludzi, tak ten sam Jezus powołał mnie na lotnisku, w czasie odbywania obowiązkowej służby wojskowej w 1976 roku. Jego usta wyrzekły me imię, wiedziałem, że On potrzebuje moich dłoni i serca młodego zapalem, wyczułem, że trzeba kropli potu i samotności, a także modlitwy i nauki, zdobywania wiedzy i informacji, by stać się nowym człowiekiem, alter Christus i narodzić się na nowo – mówił Jubilat.

Po 5 latach wyteżonej nauki w seminarium duchownym w Kownie, w roku 1984 ks. Aszkielowicz przyjął święcenia kapłańskie z rąk biskupa Julijonasa Pavilionisa. Po święceniach trafił do Ejszyszek, później były Turgiele, Mejszagoła, a obecnie ks. Józef jest proboszczem w Butrymańcach i Podborzu. – Pan Jezus posłał mnie jako rybaka na pełne morze, by łowić dusze siecią prawdy i słowem życia dawać Boga ludziom, by ich ratować od piekła i doprowadzić do niebieskiej Ojczyzny, do której wszyscy w pielgrzymce zmierzamy. Zawsze czułem obok siebie Pana Jezusa, który mnie wspierał, pomagał i przemawiał. Chcę podziękować Bogu w Trójcy Świętej jedynemu, Matce Przenajświętszej za łaskę powołania, otrzymane talenty i prosić o wytrwanie w świętości kapłańskiego życia. Proszę też Was o modlitwę za mnie, a także za następne pokolenia tych „doktorów”, którzy będą ludźmi od śmierci ratować i dawać im lekarstwo od śmierci – Najświętszy Sakrament – mówił duszpasterz.

Kazanie wygłosił ks. prałat Włodzimierz Czerwiński, który poznał ks. Aszkielowicza przed 25 laty podczas Zjazdu Polaków i Polonii w Pułtusk. – Muszę powiedzieć, że te słowa Pana Jezusa Nauczajcie wszystkie narody skierowane do uczniów, ale i do wszystkich innych spełniały się i spełniają w życiu naszego Jubilata – stwierdził ksiądz. Przypomniał także, że ks. Aszkielowicz jest kaznodzieją, misjonarzem znanym w wielu krajach Europy, gdzie „pociągał swoim przykładem życia również Polaków, którzy tam mieszkali, którzy opuszczali swoją ojczyznę, ale tęsknili za nią”. Ks. prałat mówił także, że nie sposób zliczyć ile w ciągu tych 40 lat kapłaństwa ks. Aszkielowicz wygłosił homilii, ile dzieci włączył do wspólnoty Kościoła, ile osób było bierzmowanych, czy otrzymało sakrament namaszczenia chorych. – Żeby być dobrym kapłanem, trzeba być najpierw dobrym człowiekiem i to jest prawda, której doświadczamy

w osobie księdza Józefa – dodał.

– Życzę księdzu Józefowi, ale też i Waszej wspólnocie, abyście wzrastali w tej miłości Bożej, aby objawiała się w Was ta miłość. Niech ona będzie również zaszczipiana w kolejne pokolenia,

żeby z tej młodzieży, byli nowi zniwiarze, którzy wyjdą na te pole Pańskie, żeby zbierać to, co ktoś kiedyś posiał, a które dzięki Panu Bogu wzrosło i wydało owoc – powiedział na zakończenie.

Po nabożeństwie nadszedł czas na składanie życzeń, wręczanie kwiatów i upominków, odśpiewano także tradycyjne „Sto lat!”. Wyświetlono również film, gdzie życzenia złożyli księdzu byli parafianie oraz inni kapłani.

Ambasador RP na Litwie Konstanty Radziwiłł, który sam jest ojcem księdza zaznaczył, że dzisiejsze święto to nie jest święto tylko kapłana obchodzącego jubileusz. – Sami jako rodzice księdza zdajemy sobie sprawę jakie to wielkie szczęście, błogosławieństwo, wielka łaska dla kapłana, ale także z całą pewnością dla całego Kościoła, dla jego rodziny, bliskich, znajomych. W tym przypadku, gdy kapłaństwo trwa tak długo dla całej społeczności, która Go otacza, przede wszystkim tutaj w Butrymańcach i Podborzu, ale także we wszystkich miejscach, gdzie ksiądz zaznaczył swoją obecność. Musimy sobie zdać sprawę, że jest to nasze wspólne święto, świętujemy razem – powiedział. – Kapłaństwo to powołanie, jednak to tylko część prawdy o kapłaństwie. Powołanie do kapłaństwa jest szczególnie trudne i wymagające, potrzeba bowiem bardzo dużo odwagi, by odpowiedzieć na nie, zatem kapłaństwo to jest zarówno powołanie, jak i odpowiedź. Ksiądz Józef 40 lat temu, mimo trudnych czasów, odpowiedział na to powołanie i w nim wytrwał. Jesteśmy za to bardzo wdzięczni – dodał. Mimo że ambasador poznał ks. Aszkielowicza zaledwie

rok temu, to zdążył poznać Go jako człowieka odważnego, silnego i dającego siłę innym, dobrego dla ludzi, ale również dbającego o przyrodę. Jednak, jego zdaniem, ksiądz Józef przede wszystkim „jest człowiekiem o wielkiej, gor-

przykład. Właśnie tacy kapłani jak ksiądz Józef sprawiają, że ludzie garną się do Kościoła. Ksiądz jest także kapłanem Związku Polaków na Litwie, jest wielkim patriotą polskim, patriotą Wileńszczyzny, żadne ważne wydarzenia

ZPL, europoseł Waldemar Tomaszewski.

Mer rejonu sołecznickiego, Zdzisław Palewicz, przytaczając słowa św. Jana Marii Vianneya powiedział: „Dobry kapłan, kapłan według serca Bożego to jest najcenniejszy skarb Pana Boga dla parafii i to jeden z największych darów Bożego Miłosierdzia. Jak pięknie, te piękne słowa pasują do naszego Jubilata, ks. Józefa, który jest właśnie tym darem, darem dla każdej parafii gdzie posługiwał, ale przede wszystkim dla naszej wspólnej, symbolicznej parafii, która Wileńszczyzną się nazywa. 40 lat posługi przyniosło księdzu ogromny szacunek, uznanie społeczności. To się stało przez księdza charyzmę, a nie tylko przez fakt założenia koloratki. To jest ogromny trud, któremu sprostał codzienną pracą, która opiera się na trzech filarach. Ksiądz Józef jest i pozostanie wzorem pobożności kapłańskiej, gorliwości duszpasterskiej i aktywności społecznej. Gdzie pojawia się ksiądz Aszkielowicz znika obojętność, a pojawia się działanie. To jest motor i to widać po tych parafiach, gdzie ksiądz był. To kapłan, który daje nam nadzieję w najtrudniejszych czasach, on zaraża swoją energią i motywuje do działania”. – Drogi księżo, ta charyzma, która wyraża się także w ogromnych zdolnościach kaznodziejskich, niech trwa. Niech duchowi przywódcy księdza mają Go zawsze w opiece i wypraszają dla niego zdrowie, energię do ratowania dusz i do wzbogacania naszej Wileńszczyzny – dodał.

Fot. Wiktor Jusiel

liwej wierze i to po prostu czuć”.

– Mam wielki zaszczyt w imieniu Związku Polaków na Litwie złożyć życzenia dla naszego dostojnego Jubilata. Ksiądz proboszcz, ksiądz dziekan, ksiądz kanonik, ksiądz misjonarz – wielki człowiek i wielki dar zarówno dla Kościoła jak i dla naszej Ojczyzny Wileńszczyzny. Ejszyski, Turgiele, Taboryszki, Olany, Mejszagoła, Podborze, Butrymańce – tam była ogromna robota, ale też był osobisty, bardzo wspaniały

bez księdza się nie obchodzą. Za to wszystko serdecznie dziękujemy. Los sprawił, że ksiądz opiekował się największym Polakiem Wileńszczyzny naszych czasów ks. prałatem Józefem Obrembskim i tutaj przypadku na pewno nie ma. Za to wszystko w imieniu Związku Polaków na Litwie serdecznie dziękujemy i nisko się kłaniamy. Niech Ta, co Jasnej broni Częstochowy i w Ostrej świąci Bramie, ma księdza i Jego rodzinę w opiece! – mówił prezes

XII PIESZA PIELGRZYMKA ŚLADAMI KSIĘDZA PRAŁATA JÓZEFA OBREMSKIEGO

„ODPOWIEDZMY
NA BOŻĄ MIŁOŚĆ!”

7 czerwca

Program:

- godz. 9.00 – wyruszenie pielgrzymów w kierunku Mejszagoły z kościoła pw. Świętej Trójcy Suderwie
- godz. 14.00 – uroczysta Msza św. w kościele pw. Wniebowzięcia Najświętszej Maryi Panny w Mejszagołe
- godz. 15.30 – modlitwa / apel przy grobie ks. Józefa Obrembskiego

Rejestracja trwa do 31 maja 2024 r. pod adresem e-mail: janina.klimasevska@vrsa.lt

Fenomen kultu Matki Boskiej Ostrobramskiej

(Dokończenie ze str. 1)

tutu Polonika jest propagowanie wiedzy o wspólnym dziedzictwie dawnej Rzeczypospolitej”. „Słowa Ostra Brama znane są większości Polaków i Litwinów od pokoleń” – zauważył Guttmejer.

Prof. Uniwersytetu Wileńskiego Irena Vaišvilaitė, recenzentka publikacji, historyk sztuki i Kościoła, zwróciła uwagę, że dotychczas w języku litewskim nie było tak obszernego opracowania naukowego na temat obrazu Matki Boskiej Ostrobramskiej.

„Pierwsze wydanie książki Marii Kałamajskiej-Saeed, mojej dawnej znajomej i dobrej przyjaciółki, z 1990 roku było znane na Litwie, ale raczej dla ścisłego grona, badaczy historii sztuki” – powiedziała V Vaišvilaitė. „To wydanie jest szczególne, zostało uzupełnione ilustracjami, nowymi faktami, ale przede wszystkim ukazało się jednocześnie w językach polskim i litewskim, w językach narodów, dla których ten obraz ma szczególną wagę” – zaznaczyła profesor.

W komunikacie Instytutu Polonika odnotowuje się, że wydana książka jest to w pełni naukowa rozprawa, oparta na dogłębnych badaniach archiwalnych, ikonograficznych i historycznych. Została opatrzona pełnym aparatem badawczym. Dodatkowo napisana jest bardzo przystępnym, żywym językiem, a miejscami narracja prowadzona jest wręcz w sposób reportażowy.

Książka składa się z trzech

części. Rozdział pierwszy traktuje o architekturze zespołu ostrobramskiego. Rozdział drugi dotyczy samego obrazu i koncentruje się na sprawach genezy artystycznej oraz analizy ikonograficznej. Rozdział trzeci porusza zagadnienia dziejów kultu oraz oddziaływania obrazu

Matki Boskiej Ostrobramskiej na sztukę polską i jego funkcjonowanie jako tematu ikonograficznego.

Prof. Maria Kałamajskiej-Saeed, zmarła w grudniu ubiegłego roku, we wstępie książki napisała: „Nie pochodzę z Wilna, nie należę nawet do przedwojenne-

go pokolenia, toteż przy podjęciu tak wileńskiego tematu, jakim jest Ostra Brama, nie kierowały mną sentymenty osobiste. Zaintrygował mnie fenomen kultu Matki Boskiej Ostrobramskiej, kultu uparcie żywego, wciąż od nowa krzepiącego nie tylko strapiionych,

ale również niepokornych. Jest w nim niespożyta siła sprawiająca, że rośnie on wśród przeciwności, odradzając się w nowych miejscach i środowiskach. W zmienionych okolicznościach nabiera nowych treści”.

Aleksandra Akińczo (PAP)

Odnowiono Sektorowe Centrum Kształcenia Praktycznego w Bukiszkach

Nowa karta działalności

22 maja Wileńska Szkoła Automechaniki i Biznesu w Bukiszkach świętowała nowy etap działalności, otwierając dla gości drzwi odnowionego Sektorowego Centrum Kształcenia Praktycznego podczas uroczystej imprezy „Trans.Misja”.

Dyrektorka Elena Pelakauskienė, przemawiając ze sceny, wspomniała drogę, jaką trzeba było przebyć, aby Centrum powstało: „Nie wiedzieliśmy wtedy,

czy uda nam się zrealizować nasz pomysł: współpracowaliśmy, trudziliśmy się, korygowaliśmy rozbieżności i robiliśmy wszystko, co w naszej mocy. (...) Dziś, widząc zgromadzonych tu gości i naszą wspólnotę, widząc działalność i osiągnięcia uczniów, rozumiem, że ta droga nie była przebyta daremnie”.

Powierzchnia Sektorowego Centrum Kształcenia Praktycznego w Bukiszkach, w gminie

Awizowanie, wynosi 7 000 metrów kwadratowych. W nim jest urządzonych 17 pracowni szkolenia praktycznego, wyposażonych w najnowocześniejszy sprzęt technologiczny. Centrum zapewnia nie tylko kształcenie praktyczne dla uczniów Wileńskiej Szkoły Automechaniki i Biznesu, praktykują tu także uczniowie innych instytucji edukacyjnych kraju z

programami mechanika samochodowego, karoserii i elektroniki, a także centrum organizuje kursy dokształcające dla nauczycieli innych szkół zawodowych, instytucji i pracowników firm biznesowych.

1 grudnia 2023 r. mer odwiedził sektorowe centrum szkolenia praktycznego Wileńskiej Szkoły Automechaniki i Biznesu w Bu-

kiszkach. Podczas wizyty obie strony zgodziły się na wzmocnienie współpracy między Samorządem a Centrum, organizowanie spotkań z przedstawicielami biznesu, dyrektorami placówek oświatowych rejonu wileńskiego, oferowanie zajęć, doskonalących umiejętności praktyczne dla uczniów starszych klas szkół średnich i in.

W stolicy

Rekordowa liczba autorów

Na Litwie oficjalnie zarejestrowano rekord – „Dawno temu w Wilnie” stał się filmem z największą liczbą jego autorów. Film tworzył nie tylko profesjonalny zespół filmowców – do udziału w nim zaproszono również wilnian i gości Wilna. Z zarejestrowanych danych wynika, że do powstania filmu „Dawno temu w Wilnie” przyczyniło się 159 autorów.

Jak podkreśla Gintaras Pocius, dyrektor rejestrującej rekordy na Litwie agencji „Rekordų akademijs”, liczba współautorów dokumentu jest rzeczywiście imponująca – trudno będzie poprawić ten rekord.

Z danych Księgi Rekordów Guinnessa wynika, że najwięcej – 51 – współautorów scenariusza ma film „50 kisses”. Podobny rekord przed 10 laty zarejestrowano w Londynie.

Jak podkreśla producentka filmu Živilė Diavara, bardzo ważne było wciągnięcie do procesu tworzenia filmu również mieszkańców.

Siedem filmów dokumentalnych „Dawno temu w Wilnie” w reżyserii Liny Lužytė i Elviny Nevardauskaitė nawiązują do obchodzonych w ubiegłym roku 700. urodzin Wilna.

Każdy film to osobna nowela, ukazująca stolicę poprzez historie wyjątkowych postaci, róż-

nych miejskich lokacji, dzielnic i przestrzeni. Filmy ukazują Wilno z niespotykanej dotąd perspektywy społecznej i geograficznej.

Jak mówi Ričardas Matačius, reżyser montażu filmu „Dawno temu w Wilnie”, wyjątkowość filmu stanowią zintegrowane z nakręconym przez zawodowców dziełem obrazu uchwycone przez ludzi telefonami komórkowymi, co było sporym wyzwaniem.

„Przez ponad rok na stworzoną specjalnie na potrzeby projektu aplikację „Dawno temu w Wilnie” wszyscy chętni przesyłali najprzeróżniejsze widoki miasta, pejzaże, osobiste przygody, chwile z wakacji, codzienne życie w stołecznych dzielnicach, psoty swoich pupili, dziwne i romantyczne wydarzenia. Ludzie pokazywali życie Wilna takim, jakie się dzieje na ich oczach, z kolei profesjonalny zespół filmowców miał

trudne zadanie przejrzenia prawie 5 000 zdjęć i wybrania tych, które zostaną włączone do filmu. Uchwycone przez 129 osób widoki wzbogaciły film, uczyniły jego koncepcję wyjątkową i pomogły pokazać, jak wieloaspektowe, różnorodne i żywe jest Wilno” – powiedział Matačius.

Aplikacja „Dawno temu w Wilnie”, do której ludzie przesyłali zdjęcia, by wziąć udział w procesie współtworzenia filmu, decyzją międzynarodowego jury zdobyła główną nagrodę w kategorii aplikacji mobilnych w tegorocznym konkursie „The World Media Festivals Awards”.

Nagroda została oficjalnie wręczona 29 maja br. podczas uroczystej ceremonii w Hamburgu (Niemcy). Była to już 25. Edycja tego konkursu. W tym roku o nagrody ubiegało się 844 prace z 32 krajów.

W parku Zakret – znajomość z twórczością Čiurlionisa

Decyzją Rady Samorządu m. Wilna bezimiennym dotąd ścieżkom w parku Zakret nadano nazwy obrazów kompozytora i malarza Mikołaja Konstantego Čiurlionisa. Wzdłuż ścieżek instalowane są stoiska informacyjne z kopiami obrazów i krótkim ich opisem. W parku urzędowo również stoiska informujące o ważnych wydarzeniach, które miały tu miejsca – wiece Sajūdisu i Święcie Pieśni.

„Nadchodzący rok poświęcony będzie Mikołajowi Konstantemu Čiurlionisowi – będziemy obchodzili 150. rocznicę jego urodzin. Miasto przyczynia się do upamiętnienia tego wyjątkowego genialnego artysty. Do upamiętnienia jego twórczości wybrano park Zakret – romantyczną oazę natury. Odwiedzający park będą mogli obejrzeć na stoiskach kopie jego obrazów i przeczytać informację o nich” – poinformowała Rūta Matonienė, kierowniczka Sekcji Estetyki Miejskiej Samorządu m. Wilna.

Ścieżki w Zakrecie będą nosiły odtąd nazwy następujących obrazów M. K. Čiurlionisa: „Sonata letnia”, „Sonata wężowa”,

„Legenda o królach”, „Motyle”, „Spokój”, „Noc”, „Poranek”, „Wspólnota”, „Prawda”, „Mosty”, „Wieczność”, „Myśl”, „Cisza”, „Ołtarz”, „Rajgród”, „Szum lasu” i „Wieczór”. By podkreślić, że ścieżkom nadano tytuły utworów, zostały one zapisane w cudzysłowie.

Wybrano nazwy tych obrazów, które zdaniem Komisji Pamięci Narodowej Samorządu m. Wilna najbardziej odzwierciedlają M. K. Čiurlionisa. Dokonać wyboru tytułów pomógł pianista Rokas Zubovas, prawnik Čiurlionisa. Uwzględniono również lokalizację ścieżek, ich połączenia i otoczenie.

W celu zwrócenia uwagi na nazwy ścieżek i podania szerszej informacji o twórczości M. K. Čiurlionisa, wzdłuż ścieżek umieszczone są tablice informa-

cyjne z kopiami obrazów, krótkimi informacjami o tych obrazach w językach litewskim i angielskim oraz kodami QR, które po zeskanowaniu pozwolą dowiedzieć się więcej o twórczości artysty.

Letniej estradzie w Zakrecie nadano nazwę liczącego sto lat Święta Pieśni. Tradycja organizowania tego święta została wpisana na Listę Światowego Dziedzictwa UNESCO. To właśnie na potrzeby tego wydarzenia w 1960 roku zbudowano scenę w Zakrecie. Tegoroczne święto poświęcone będzie stuleciu zorganizowania pierwszej jego edycji.

Mieszczący się w pobliżu letniej estrady jeden z największych placów w Wilnie będzie odtąd nosił nazwę Sajūdis. To tu w 1988 roku odbył się historyczny wiec Sajūdisu, który położył podwaliny pod odzyskanie przez Litwę niepodległości. Te ważne wydarzenia podane zostały również na tablicach informacyjnych nieopodal letniej estrady i placu.

Wszystkie tablice zostały zaprojektowane zgodnie z zasadami projektowania uniwersalnego, w porozumieniu ze wspólnotami osób o specjalnych potrzebach.

§ Zapytaj, nie zbłądzisz!

Porady prawne

Jak negocjować letni urlop? (2)

„Bardzo ważne jest przekazanie prac i niezbędnej informacji w sposób uporządkowany, by zastępujący kolega wiedział, czego się spodziewać, co robić i dokąd się zwrócić o pomoc w przypadku niespodziewanej sytuacji. Z pewnością nie jest mile widziane, gdy pracownik udaje się na urlop i preadresowuje maile i telefony do kolegi, który nie został nawet o tym poinformowany. Co więcej, bez uzgodnienia aspektów zastępstwa trudno liczyć na to, że osoba pozostawiona na zastępstwie będzie w stanie jakościowo wykonywać powierzoną jej pracę i zadania” – podkreśla kierowniczka Wydziału Kadr spółki „Bitė Lietuva” Eglė Staniulionė. Jeżeli nie ma kogoś, komu można by było pozostawić prace, należy omówić z bezpośrednim przełożonym, które zadania zostaną wykonane do uzgodnionego wypoczynku, a które będą kontynuowane dopiero po powrocie.

Podczas planowania urlopu niezwykle ważne jest przestrzeganie zasady człowieczeństwa: „Niezależnie od wewnętrznych ustaleń firmy ws. urlopów czy zastępstw, najlepiej, gdy pracownicy są otwarci wobec siebie i jasno mówią o swoich oczekiwaniach wobec siebie nawzajem. Osoba, która idzie na urlop, być może nie zawsze dobrze się czuje z tym, że zostawia swoje obowiązki, czuje się nawet winna, że jej zadania obciążają kolegów. Jednak spłacamy ten dług, gdy z kolei my zastępujemy kolegę, który akurat jest na urlopie” – mówi Staniulionė.

Jak mówi, z tego właśnie powodu bardzo ważne jest, by pracodawcy nie tylko zapewniali ciągłość pracy podczas urlopu pracowników, ale też zapewniali, by osoby urlopujące mogły odpocząć od rutyny pracy.

„W ubiegłym roku przypomniałobyśmy pracownikom, jak się przygotować do wakacji: jak podpisem elektronicznym powiadomić o planowanym urlopie, jak wyłączyć powiadomienia ze służbowej poczty mailowej i aplikacji do korespondencji, jak włączyć automatyczną korespondencję podczas wakacji itp. Takie małe rzeczy również pomagają lepiej przygotować się do urlopu, by w ich trakcie można było mniej myśleć o pracy i rzeczywiście dobrze wypocząć” – mówi Staniulionė.

Rozpoczęto remont mostu w Kazbejach

Samorząd m. Wilna rozpoczął rekonstrukcję mostu w Kazbejach na rzece Wace. Prace remontowe mają potrwać do początku przyszłego roku, kiedy to ponownie dopuszczony zostanie ruch samochodowy, rowerowy i pieszy, który ze względu na awaryjny stan mostu jest ograniczony od roku 2018.

Podczas remontu mostu w Kazbejach planuje się wymienić poszczególne elementy konstrukcyjne. Odrestaurowana zostanie również kratownica łukowa mostu. Cenne z punktu widzenia dziedzictwa kulturowego elementy budowli zostaną zachowane.

Po remoncie most w Kazbejach będzie otwarty dla ruchu dwukierowego z pierwszeństwem dla ruchu z ulicy V. A. Graičiūno. Waga pojazdów zostanie ograniczona do 5 ton, a wysokość – do 3 metrów.

Most remontuje firma „YIT Lietuva”. Koszt prac remontowych wyniesie około 1,124 mln euro. Prace są finansowane z budżetu Samorządu m. Wilna oraz Programu Utrzymania i Rozwoju Dróg.

36-metrowy most na rzece Wace został zbudowany pod koniec międzywojnia – w latach 30. ubiegłego wieku. Po II wojnie światowej był remontowany, jednak jego wygląd pozostał niezmienny – konstrukcja nadal składa się z drewnianej jezdnii, monolitycznych filarów i dwóch stalowych nitowanych przęseł.

Z biegiem czasu most w Kazbejach uległ poważnej korozji, niektóre metalowe konstrukcje wykruszyły się, dlatego w 2018 roku dla bezpieczeństwa zdecydowano o zakazie ruchu przez most. W 2018 r. most został również wpisany do rejestru dóbr kultury jako pojedynczy obiekt dziedzictwa kulturowego.

Stare konstrukcje mostu zostały zachowane z inicjatywy społeczności Ponar. Ze względu na ogromne zniszczenie stary most pierwotnie planowano zburzyć i zastąpić go nowym, jednak po konsultacjach ze społecznością zdecydowano o jego naprawie. W związku z rekonstrukcją mostu urządzony zostanie tymczasowy most dla pieszych.

Prognoza pogody na tydzień						
Czwartek 30 maja	Piątek 31 maja	Sobota 1 czerwca	Niedziela 2 czerwca	Poniedziałek 3 czerwca	Wtorek 4 czerwca	Środa 5 czerwca
27°C	24°C	26°C	24°C	24°C	22°C	24°C
14°C	15°C	14°C	16°C	15°C	15°C	13°C
Księżyc:		V 30	VI 06	VI 14	VI 22	
		OSTATNIA KWADRA	NÓW	1 KWADRA	PEŁNIA	

KALENDARZ CODZIENNY

Czwartek, 30 maja Boże Ciało

Słońce: wsch. – 4.51, zach. – 21.42
Długość dnia – 16 godz. 51 min.
Feliksa, Joanny, Zdzisława

Piątek, 31 maja

Światowy Dzień bez Tytoniu
Słońce: wsch. – 4.50, zach. – 21.43
Długość dnia – 16 godz. 53 min.
Anieli, Ernesty, Kamili

Sobota, 1 czerwca

Międzynarodowy Dzień Dziecka
Słońce: wsch. – 4.49, zach. – 21.45
Długość dnia – 16 godz. 55 min.
Jakuba, Justyna, Konrada, Nikodema, Pauli

Niedziela, 2 czerwca Dzień Ojca na Litwie

Słońce: wsch. – 4.48, zach. – 21.46
Długość dnia – 16 godz. 57 min.

Erazma, Eugeniusza, Marcellego, Marianny, Piotra

Poniedziałek, 3 czerwca

Słońce: wsch. – 4.47, zach. – 21.47
Długość dnia – 17 godz. 00 min.
Jana, Karola, Kewina, Klotylda, Leszka, Oliwii, Tamary

Wtorek, 4 czerwca

Dzień Wolności i Praw Obywatelskich
Słońce: wsch. – 4.46, zach. – 21.48
Długość dnia – 17 godz. 02 min.
Aleksandra, Filipa, Franciszka, Karola, Kwiryna

Środa, 5 czerwca

Światowy Dzień Ochrony Środowiska
Słońce: wsch. – 4.45, zach. – 21.49
Długość dnia – 17 godz. 03 min.
Bonifacego, Ferdynanda, Małgorzaty

30 MAJA

1943 – komendant Armii Krajowej gen. Stefan Rowecki wydał rozkaz o scaleniu oddziałów Batalionów Chłopskich z AK.

1993 – została poświęcona pierwsza odbudowana kaplica w Kalwarii Wileńskiej – U Heroda; cała Droga Krzyżowa – w 2002.

31 MAJA

1223 – w bitwie nad rzeką Kalką (k. Morza Azowskiego) zjednoczona armia ruska, wspierana przez Polowców, została rozbita przez armię mongolską. Klęska przyczyniła się do zależności Rusi od Mongołów.

1773 – urodził się Johann Ludwig Tieck, niemiecki poeta, pisarz, dramaturg, pionier romantyzmu w teatrze (*Fortunat*) (zm. 1853).

1 CZERWCA

1863 – w Nowym Jorku ukazał się pierwszy numer polskiego czasopisma w USA „Echo Polski”.

1973 – zmarła Helen Parkhurst, amerykańska nauczycielka, twórczyni systemu indywidualnej pracy uczniów (Wykształcenie według planu daltońskiego) (ur. 1886).

1998 – we Frankfurcie nad Menem (Niemcy) został utworzony Europejski Bank Centralny, bank emisyjny w odniesieniu do waluty euro (wprowadzonej 1 I 1999).

2 CZERWCA

303 – został zamęczony (wyrwano mu wnętrzności) bp Antiochii Erazm (Elmo) z Formii, święty męczennik, jeden z Czternastu Świętych Wspomożycieli (ur. 240).

1743 – urodził się Alessandro di

Cagliostro (jako Giuseppe Balsamo), włoski awanturnik, okultysta, alchemik, założyciel Zakonu MASONERII Egipskiej (zm. 1795).

3 CZERWCA

1843 – urodził się Klimient Timiriaziew, rosyjski botanik i fizjolog roślin, odkrył znaczenie chlorofilu oraz wyjaśnił rolę poszczególnych barw widma słonecznego w energetyce procesu fotosyntezy (zm. 1920).

1863 – na Placu Łukiskim w Wilnie został rozstrzelany ks. Stanisław Iszora, wikary w Żołudku (ob. Białoruś) inspirator działań spiskowych (ur. 1838); pierwsza ofiara terroru M. Murawiova na Litwie.

4 CZERWCA

1923 – zmarł ks. Filippo Smaldone, święty, włoski duchowny, założyciel Zgromadzenia Sióstr Salezjańskich Najświętszych Serce (ur. 1848).

1943 – zmarł ks. Francesco Pianzola, błogosławiony, włoski duchowny, założyciel Zgromadzenia Sióstr Misjonarek Niepokalanej Królowej Pokoju (ur. 1881).

5 CZERWCA

1443 – zmarł w niewoli Ferdynand z Portugalii, błogosławiony, portugalski infant, mistrz i administrator zakonu Avis (ur. 1402); jego losy – *Księżę niezłomny*.

1723 – urodził się (został ochrzczony) Adam Smith, szkocki myśliciel i filozof, autor *Badań nad naturą i przyczynami bogactwa narodów* (zm. 1790)

Wl. P.

** OSTATNIA STRONA ** OSTATNIA STRONA **

Dom z filmu wystawiony na sprzedaż

Na sprzedaż wystawiono posiadłość, w której rozgrywała się akcja filmowego świątecznego klasyka „Kevin sam w domu”. Choć w ostatnich latach dom przeszedł gruntowną modernizację, część elementów znanych fanom filmu pozostała nietknięta. Cena – 5,25 miliona dolarów.

Cytowani przez Business Insider obecni właściciele domu – Trisha i Tim Johnsonowie wyjaśnili, że elementami, które pozostały w dokładnie takim stanie, jak podczas kręcenia „Kevin sam w domu” są drzwi wejściowe do budynku i jego centralne schody, po których Kevin McCallister zjeżdża na sankach w jednej ze scen. Nawiązanie do filmowego hitu znaleźć też można w znajdującej się w piwnicy sali kinowej. Resztę domu urządzono tak, by była ona ucieleśnieniem „współczesnego luksusu” – wskazuje oferta sprzedaży. Zaznaczono tam, że w ostatnich latach budynek został odnowiony i rozbudowany. Obecnie zajmuje powierzchnię blisko 850 metrów kwadratowych. Znaleźć w nim można aż pięć sypialni. Ze zdjęć w mediach społecznościowych wynika, że środkiem – konkretnie w piwnicy – znajduje się także spore boisko do koszykówki, siłownia i wygodna sala kinowa.

Oczywiście czuć tu też ducha filmu znanego na całym świecie. – Czasem usłyszycie krzyk Kevina – mówi 51-letnia Trisha. Krzyczą fani filmu, którzy często wpadają tu, by zrobić zdjęcia lub odtworzyć najbardziej pamiętne sceny. Ale właściciele nie przeszkadzają. Uważa, że wnoszą wręcz do domu radosną energię. – To świetna zabawa widzieć ludzi tak podekscytowanych faktem, że zobaczyli mój dom – dodaje.

ŚMIECH NA ZDROWIE

Skoro ty siedzisz w domu i ja siedzę w domu, po co marnować dwa domy? Nie możemy posiedzieć w jednym?

Książdz zgubił się w górach, spotyka bacę:
– Baco, którą do Zakopanego?

– A za ile?
– Jak to, baco, za ile?! Za Bóg zapłać!

– A, to niech was Bóg prowadzi...
Do wytwórni pasztetów przyjechała kontrola z sanepidu. Inspektor pyta:
– Czy ten pasztet z zająką jest naprawdę z zająką?

– Tak, ale prawdę mówiąc dodajemy jeszcze koninę.
– A w jakich proporcjach?
– Pół na pół... Jeden zając, jeden koń.

– Dlaczego Pani się spóźniła?
– Późno wyszłam z domu.
– A wcześniej nie dało się wyjść?
– Było za późno, żeby wychodzić wcześniej.

– Chciałem złożyć reklamację.
– Co się stało?
– Kupiłem u was deskę do krojenia.
– I co?
– I nie kroję.

Świeżo poślubiona dziewczyna dzwoni do matki:

– Pokłóciliśmy się!
– Spokojnie... U każdego się zdarza.
– Wiem! Ale co mam zrobić z ciałem?

Rok 2030, dwoje niemieckich policjantów drogówki zatrzymuje samochód do kontroli. Facet daje papiery. Policjant czyta i z uśmiechem do kolegi mówi:

– Patrz Abdul jakie śmieszne nazwisko: Muller.

Mały Jasiu skacze, żeby zadzwonić domofonem, lecz jego niski wzrost mu na to nie pozwala. Temu wszystkiemu przygląda się policjant. Podchodzi do chłopca i wciska za niego guzik w domofonie.

– I co teraz? – pyta policjant.
– Teraz trzeba uciekać, panie policjancie.

Dzieci podchodzą do hrabiego spacerującego po parku i wskazując na zamek, pytają:

– Czy pan mieszka w tym zamku?
– Tak.
– A czy tam nie ma żadnego straszyla?
– Nie ma. Jestem kawalerem.

Brad Pitt i Channing Tatum wzięli się za serial

Należące do Channinga Tatum i Brada Pitta wytwórnie Free Association oraz Plan B Entertainment wyprodukują serial dokumentalny poświęcony wyścigowi motocyklowemu International Isle of Man TT.

Prace nad serialem dokumentalnym zatytułowanym „The Greatest Race On Earth” („Najwspanialszy wyścig na świecie”) już ruszyły. Zawody, o których opowie serial, nazywane są jednymi z najbardziej niebezpiecznych wyścigów na świecie.

Rozgrywane są z przerwami na dwie wojny światowe niemal nie-

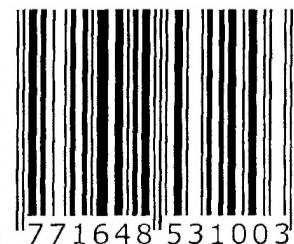
przerwanie od 1907 roku na Wyspie Man leżącej pomiędzy Anglią i Irlandią. Pojedyncze okrążenie trasy składa się z niewiele ponad 60 kilometrów wiodących po wąskich drogach publicznych na wyspie. Motocykliści przemierzają je z prędkością ponad 300 kilometrów na godzinę.

– Spróbujcie znaleźć bardziej inspirujących ludzi i bardziej tętniący życiem świat niż ten wokół wyścigu Isle of Man TT. Zawsze przyciągało nas do bohaterów przesuwających granice tego, co możliwe. To dla nas honor być częścią zespołu kreatywnego, który opowie historię tego wydarzenia – oświadczył Channing Tatum.

Rekordowa frekwencja

Ratusz Warszawy podliczył, że w tegorocznej Nocy Muzeów wzięło udział 300 tysięcy osób. Największym zainteresowaniem cieszył się Zamek Królewski, który odwiedziło ponad 23 tysiące zwiedzających. Chętnie zwiedzane były także muzea oraz miejsca na co dzień niedostępne.

Ponad 300 tysięcy – tyle osób poszukujących kulturalnych wrażeń spacerowało po ulicach Warszawy w nocy z 18 na 19 maja. Z zebranych przez ratusz informacji wynika, że w tym roku spośród 311 placówek najchętniej odwiedzonym miejscem był Zamek Królewski w Warszawie, do którego przyszło ponad 23 tysiące osób.

9 771648 531003